

ÎNCHEIERE

09 octombrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

președintele completului, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Dumitru Mardari
Nina Vascan

examinând admisibilitatea recursului declarat de Agenția „Apele Moldovei”,
în cauza civilă la cererea înaintată de Ivan Zamulenschii și Iulia Zamulenschii
împotriva Întreprinderii de Stat „Stațiunea Tehnologică pentru Irigare Chișinău”, în
proces de lichidare, Agenției „Apele Moldovei” și Ministerului Agriculturii,
Dezvoltării Regionale și Mediului cu privire la apărarea dreptului de proprietate,

împotriva deciziei din 12 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost
admisă cererea de apel depusă de Ivan Zamulenschii și Iulia Zamulenschii, casată
hotărârea din 06 octombrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, fiind
pronunțată o nouă hotărâre de admitere parțială a acțiunii,

c o n s t a t ă:

La 29 noiembrie 2016, Ivan Zamulenschii și Iulia Zamulenschii au depus cerere de
chemare în judecată împotriva Întreprinderii de Stat „Stațiunea Tehnologică pentru
Irigare Chișinău”, în proces de lichidare, Agenției „Apele Moldovei” și Ministerului
Mediului (succesor în drepturi Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și
Mediului) cu privire la apărarea dreptului de proprietate.

În motivarea cererii de chemare în judecată, reclamantii au indicat că sunt
proprietari ai construcției cu nr. cadastral XXXXX, amplasată în mun. Chișinău, str.
XXXXX, 14. În imediata apropiere a acestei construcții și sub un acoperiș comun se
află imobilul cu nr. cadastral XXXXX, care este în gestiunea ÎS „Stațiunea Tehnologică
pentru Irigare Chișinău”, în proces de lichidare, subordonată Agenției „Apele
Moldovei”, care, la rândul său, este subordonată Ministerului Mediului (succesor în
drepturi Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului).

Potrivit reclamanților, peretele portant, care desparte aceste două construcții, le
aparține exclusiv lor, iar în ultima perioadă de timp imobilul vizat este afectat
considerabil, având în vedere starea deplorabilă în care a fost delăsată construcția
vecină, gestionată de pârâți, iar menținerea acestei situații atrage riscuri serioase pentru
viața, sănătatea și integritatea fizică a familiei lor, precum și a integrității construcției.

Astfel, această situație a fost constatată și documentată corespunzător de Serviciul

de Stat pentru Verificarea și Expertizarea Proiectelor și Construcțiilor, care a întocmit Raportul de expertiză nr. 8761-09-16/T din 27 septembrie 2016, conform căruia sunt urgent necesare lucrări de consolidare și reparație a bunului imobil gestionat de pârâți, tergiversarea cărora nu poate fi admisă. De altfel, anterior au informat atât exponenții ÎS „Stațiunea Tehnologică pentru Irigare Chișinău”, cât și a Agenției „Apele Moldovei” despre necesitatea imediată de reparare a clădirii indicate, dar aceste solicitări au fost ignorate.

Respectiv, pentru a nu admite lezarea drepturilor lor, au expediat în adresa pârâților cereri de soluționare amiabilă a litigiului, prin care au solicitat în termeni cât mai restrânși, executarea prescripțiilor și lucrărilor specificate în raportul de expertiză, iar în cazul în care nu dispun de această posibilitate, să transmită în proprietatea lor construcția și terenul aferent acesteia, pentru a executa de sine stătător aceste lucrări. Cererea în cauză a rămas fără executare, iar prin răspunsul Agenției „Apele Moldovei” le-a fost comunicat că responsabil de cele invocate este administratorul procedurii de insolvență și Ministerul Mediului (succesor în drepturi Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului al Republicii Moldova), totodată indicând că construcția nominalizată nu se află în gestiunea sa.

Mai mult, prin starea deplorabilă a construcției aflate în gestiunea pârâților, proprietate de stat, se atentează inadmisibil asupra bunului lor, fiind pusă în pericol viața și integritatea lor. Astfel, instanța de judecată urmează să oblige pârâții la executarea lucrărilor de reparație, sau transmiterea în proprietate a acestei construcții și terenului aferent pentru ca să execute lucrările necesare și să stopeze atentarea inadmisibilă asupra imobilului lor.

Reieșind din cele expuse, reclamantii au solicitat obligarea pârâților de a executa în termen de 30 de zile de la intrarea în vigoare a hotărârii, lucrările de reparație indicate în raportul de expertiză nr. 8761-09-16/T din 27 septembrie 2016, întocmit de Serviciul de Stat pentru Verificarea și Expertizarea Proiectelor și Construcțiilor.

Prin hotărârea din 06 octombrie 2017 a Judecătoria Chișinău, sediul Centru acțiunea depusă de Ivan Zamulenschii și Iulia Zamulenschii, reprezentați de avocatul Pavel Dumitru, a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin decizia din 24 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Ivan Zamulenschii și Iulia Zamulenschii, reprezentați de avocatul Pavel Dumitru și a fost menținută hotărârea primei instanțe.

Prin decizia din 12 decembrie 2018 a Curții Supreme de Justiție, a fost admis recursul declarat de Ivan Zamulenschii și Iulia Zamulenschii, reprezentați de avocatul Pavel Dumitru, casată integral decizia din 24 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău, cu trimiterea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Prin decizia din 12 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost admisă cererea de apel depusă de Ivan Zamulenschii și Iulia Zamulenschii, casată hotărârea din 06 octombrie 2017 a Judecătoria Chișinău, sediul Centru, fiind pronunțată o nouă hotărâre, prin care s-a obligat Întreprinderea de Stat „Stațiunea Tehnologică pentru Irigare Chișinău”, în proces de lichidare, Agenția „Apele Moldovei”, să execute urgent, lucrările de reparație indicate în raportul de expertiză nr. 8761-09-16/T din 27 septembrie 2016, întocmit de Serviciul de Stat pentru Verificarea și Expertizarea Proiectelor și Construcțiilor, și anume: peretele transversal portant examinat necesită a fi consolidat prin cămășuire cu plase alcătuite din bare 06AI, pas 150mm; suprafața

peretelui se va umezi cu jet de apă, apoi se va tencui cu mortar de ciment M100, pe ambele părți, b=40mm; acoperișul construcției adiacente urmează a fi supus lucrărilor de reparație capitală; elementele de rezistență ale construcției adiacente urmează a fi supuse lucrărilor de consolidare în scopul neadmiterii cedării structurii de rezistență și afectării integrității structurale a bunului imobil cu nr. cadastral XXXXX, cu care are elemente verticale de rezistență comune (peretele transversal portant expertizat); o altă soluție, în scopul excluderii influențelor negative de degradare și riscului de prăbușire, fiind demontarea parțială a plăcilor de planșeu, care reazemă pe peretele expertizat ale bunului imobil adiacent; stâlpii din blocuri de calcar urmează a fi consolidați prin confinarea lor cu ancadramente metalice din comiere ^L-63x5 și fâșii din oțel 50x4, conform schemei anexate; ulterior, pe suprafața exterioară a ancadramentelor se va fixa prin sudare o plasa 05BpI-200, care se va tencui cu mortar M100 (grosimea b=40mm). În rest, cererea de chemare în judecată a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

Pentru a decide astfel instanța de apel a reținut că, în cazul în care există pericolul prăbușirii construcției de pe terenul vecin peste terenul său, proprietarul poate cere vecinului să ia măsurile necesare pentru prevenirea acestui pericol, astfel cererea de chemare în judecată depusă de Ivan Zamulenschii și Iulia Zamulenschii, urmează a fi admisă, pentru a nu admite în continuare lezarea drepturilor sale.

Astfel, instanța de apel a considerat necesar de a obliga Întreprinderea de Stat „Stațiunea Tehnologică pentru Irigare Chișinău”, în proces de lichidare, Agenția „Apele Moldovei” să execute urgent lucrările de reparație indicate în raportul de expertiză nr. 8761-09-16/T din 27 septembrie 2016, întocmit de Serviciul de Stat pentru Verificarea și Expertizarea Proiectelor și Construcțiilor. Or, construcția cu nr. cadastral XXXXX, situată pe adresa str. XXXXX, 14, mun. Chișinău, se află în gestiunea Întreprinderii de Stat „Stațiunea Tehnologică pentru Irigare Chișinău”, în proces de lichidare, și este în vecinătate cu construcția nr. cadastral XXXXX, iar peretele portant care desparte aceste două construcții aparține în exclusivitate lui Ivan Zamulenschii și Iulia Zamulenschii.

La 10 iunie 2019, Agenția „Apele Moldovei” a contestat cu recurs decizia din 12 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

În motivarea recursului a invocat faptul că instanța de apel a aplicat eronat normele de drept material, nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii, a apreciat arbitrar probele prezentate de către participanții la proces, iar concluziile instanței sunt în contradicție cu circumstanțele pricinii. Suplimentar, s-a indicat asupra faptului că Întreprinderea de Stat „Stațiunea Tehnologică pentru Irigare Chișinău” este în proces de lichidare și nu poate fi obligată să execute lucrările de reparație, iar Agenția „Apele Moldovei” nu este proprietarul bunului imobil care necesită a fi reparat.

La 02 august 2019, Agenția „Apele Moldovei” a înregistrat un recurs suplimentar, prin care a indicat că bunul litigios a fost înstrăinat de Agenția Proprietății Publice către SRL „Actual Logistic”, astfel fiind probat că proprietarul bunului era de fapt Agenția Proprietății Publice, iar în prezent proprietar este SRL „Actual Logistic”. Mai mult ca atât, potrivit recurenței, prin încheierea contractului de vânzare-cumpărare din 24 ianuarie 2019, SRL „Actual Logistic”, în calitate de cumpărător, și-a asumat obligația de reparație a imobilului menționat. În confirmarea celor indicate, au fost prezentate înscrisuri suplimentare.

Astfel, recurenta au solicitat admiterea cererii de recurs, casarea deciziei din 12 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău, și menținerea hotărârii primei instanțe.

La 04 octombrie 2019, Agenția „Apele Moldovei” a depus o cerere prin care a solicitat anexarea la materialele cauzei a unor înscrisuri noi.

Analizând temeiurile invocate în cererea de recurs în raport cu materialele pricinii și prevederile legale, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Agenția „Apele Moldovei” este neîntemeiat și urmează a fi declarat inadmisibil, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului este de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale. Alineatul (2) al aceluiași articol prevede că termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Potrivit materialelor cauzei, decizia Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la 12 martie 2019 și expediată participanților la proces la 05 aprilie 2019 (f.d. 63, vol. II), însă la materialele cauzei nu există înscrisuri care să confirme momentul recepționării acesteia de către recurentă. Astfel, având în vedere faptul că recursul declarat împotriva deciziei din 12 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost înregistrat la 10 iunie 2019, în conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, acesta se consideră declarat în termen.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Dat fiind faptul că temeiurile de declarare a recursului împotriva deciziei curții de apel, prin prisma prevederilor secțiunii a 2-a a capitolului XXXVIII al din Codul de procedură civilă, sunt strict delimitate de art. 432, Completul reține că reieșind din prevederile art. 437 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă, în sarcina recurentului este impusă obligația delimitării esenței, temeiului și argumentării acelei/acelor încălcări esențiale și/sau a acelor circumstanțe ce indică la aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, și care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În speță, însă criticile invocate de recurentă nu pot duce la admisibilitatea recursului, or, acestea nu pot fi reținute prin prisma art. 432 din Codul de procedură civilă, în condițiile în care se insistă în mod exclusiv asupra reaprecierii circumstanțelor cauzei, în detrimentul evidențierii ilegalității soluției instanței de apel. În acest context este de menționat faptul că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Acest fapt denotă caracterul declarativ al recursului, fiind lipsit de esență, care evidențiază simplul fapt al dezacordului recurenței cu soluția dată de instanța de apel, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare a recursului, având în vedere faptul că, rolul exclusiv al recursului este de a asigura efectuarea unui control de legalitate a deciziei atacate în baza temeiurilor legale de declarare a recursului strict prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Abordarea recurenței, în speță, însă evidențiază în mod clar dezacordul acesteia cu soluția dată de instanța de apel, iar argumentele recursului nu permit identificarea omisiunilor sau erorilor care ar impune declararea acestuia ca fiind admisibil.

Prin prisma jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, trăsătură distinctivă care nu este evidențiată în cererea de recurs declarată de Agenția „Apele Moldovei”.

Cu referire la cele invocate în recursul suplimentar din 02 august 2019, Completul ține să menționeze, prin prisma prevederilor art. 442 alin. (1) din Codul de procedură civilă, că instanța de recurs verifică, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi dovezi. Or, contractul de vânzare-cumpărare, încheiat între Agenția Proprietății Publice și SRL „Actual Logistic” datează cu 24 ianuarie 2019, iar decizia Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la 12 martie 2019, recurența având posibilitatea să prezinte aceste înscrisuri instanței de apel, fapt care l-a omis. Astfel, Completul nu este în drept să se expună asupra probelor noi sau să modifice calitatea procesuală a părților.

Din considerentele menționate, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată lipsa temeiurilor care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Agenția „Apele Moldovei”.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
Judecătorul

Svetlana Filincova,

Judecătorii

Dumitru Mardari,

Nina Vascan